Guide til fargesetting av hytte

Fargesetting av hytter er ingen privatsak. Personlig smak bør i enkelte tilfeller vike for hva som tjener naturlandskapet og allmennheten for øvrig. Hva som er stygt og pent er en smakssak, men kunnskap om fargene er nødvendig for et vellykket resultat.

Av ifi.no

Hvilke veggfarger passer best til...?

Hytter på snaufjellet:

På snaufjellet er det ingen ting som skjermer hyttekroppen. Det er derfor viktig å tilpasse seg landskapets hovedfarger: stein og lyng. Gammel stølsbebyggelse er preget av ubehandlede naturmaterialer: gråsteinsfundamenter, sølvgrå trevegger og torvtak. Forskjellige mellomgrå valører er som regel mest vellykket i et slikt landskap. På grunn av klimaet på snaufjellet er det spesielt viktig med behandling som tåler vær og vind. Avvikende pyntefarger bør man unngå. Alle former for brune, brungule og røde farger passer dårlig på hytter i dette terrenget.

Hytter i bjerkeskogsbeltet på fjellet:

I dette området finnes det ofte skjermende småskog som gjør bebyggelsen mindre dominerende. Det passer derfor godt med mørke og varme gråfarger. Brune, gulbrune og røde farger stikker seg ut i skogen. Svakt avvikende fargetoner kan benyttes på vinduene.

Hytter på barskogstomter:

Til en hytte med beliggenhet i barskogen, passer de samme fargene som for bjerkeskogsbeltet, men i tillegg kan også mørkere gråbrune og brune farger passe inn - alt etter vegetasjonens karakter. Avvikende fargetoner på vindusrammene kan også benyttes her, så fremt de henger sammen med hovedfargen.

Hytter i bygdemiljø:

Dersom hytta er en del av et kulturlandskap med annen nærliggende bebyggelse, bør fargene tilpasses fargebruken i denne bebyggelsen. Hvite og gule farger bør unngås, mens dyp røde og rødbrune farger egner seg bedre.

Hytter ved kysten:

For hytter ved kysten må det skilles mellom de tomtene som er plassert i forbindelse med annen tradisjonell kystbebyggelse, og tomter som ligger i naturlandskapet.

Hytter som ligger i tilknytning til annen bebyggelse bør fargesettes slik at de ikke bryter med øvrig bebyggelse.Sterke farger i kombinasjon med det klare lyset ved kysten gir et godt inntrykk. Det er ikke forbudt med kontraster! Omgivelser med mye himmel og hav gjør at vi aksepterer sterke farger på en helt annen måte enn i innlandet.I kystsoner som preges av grå bergformasjoner, vil også tilsvarende grå farger passe godt for å få hytta til å gli inn i terrenget.

Fargevalg på taket

Taket er en stor flate som bør tas hensyn til. Både valg av materiale og farge på taket innvirker på helhetsinntrykket av hytta.

Rødt tak kan mange steder bli for dominerende, spesielt i områder med glissen skog.Det er en fordel å mørkne taket med en mørk grå/gråbrun beis etter noen år. Ligger hytta i tilknytning til bebyggelse i kulturlandskapet, kan det være aktuelt å bruke stedsegen tekking - for eksempel takstein.Papptekking reflekterer mye av himmellyset og blir ofte for lys. Mørk, matt taktekking med struktur gir fordelaktige skyggevirkninger.Pipa fortjener også oppmerksomhet. Denne blir gjerne for lys og kan med fordel males mørk grå.

Fargevalg på grunnmuren

Grunnmuren bør fargesettes slik at den trekker hytta ned på bakken og ikke gir inntrykk av at den ”svever”.

Gråsteinsmur er det mange som foretrekker fordi den har en farge som gir naturlig sammenheng med terrenget.Betongmurer mangler skyggevirkning og virker ofte for lyse. Disse bør derfor males med en mørk grå farge, eller eventuelt forblendes med stein.Hvit grunnmur gjør at hytta ikke kommer i kontakt med terrenget, men gir inntrykk av at hytta ”svever”. Sammenheng med hytta og terreng får man ved å male grunnmuren i en mørkere farge som knytter kontakt med landskapet.

Pilarer bør aldri stikke mer enn 10-15 cm over terreng, og vil da ikke representere noe fargeproblem.

Fargevalg på vinduene

Fargesetting av karmer og belistning rundt vinduer og dører er avgjørende for hvordan fasaden oppleves. Skal vinduene kreve oppmerksomhet eller skal de innordnes resten av fasaden?

Samme farge på vegger, karmer og listverk er ofte anbefalt, men ønsker man at vinduene skal fremheves, kan detaljene males i avvikende farger.Store kontraster mellom husfasaden og vinduene vil endre utseendet drastisk og kan lett gi et påtrengende resultat.Hvite vindusrammer på en mørk hytte vil kreve mye oppmerksomhet, mens en mer moderat fargesetting vil myke opp inntrykket og formidle overgangene.Dersom det er aluminuimslister i vinduene, bør disse males i samme farge som resten av listverket. Man får også helhet ved å sørge for at kittet på fabrikkmalte vinduer har samme farge som listverket.

Fargevalg på vindskiene

Består som regel av to eller tre bord. Mange velger to farger, og gir det øverste bordet hovedfargen. En lys vindski på mørkt hus vil lett markere taket for mye. Større helhet og tyngde i taket skapes ved å velge samme fargetone (farge) og valør (lyshet/mørkhet), på alle vindskibord, og helst slik at dette ligger nær opptil veggfargen.

Fargevalg på dørene

Selv om man velger tradisjonelle farger på fasaden, kan inngangsdøra komme til sin rett med kontrastfarger. Andre dører, for eksempel på bod og sidebygninger, bør tones ned slik at de ikke konkurrerer om oppmerksomheten med hoveddøra. De kan gjerne gå i ett med veggen.

Unngå fyrtårnsfarger

Vær varsom med de klare gule og rødaktige beisene. Fargene kan blandes opp slik at kuløren dempes.

Velg ikke slavisk fra fargekart. De foreslåtte fargene kan med hell blandes med andre farger.

Små prøver på fargekart blir mye sterkere på store flater.

Sjekk ut fargen under ulike lysforhold på stedet.

Test ut fargen

Beis og maling bør alltid testes under ulike lysforhold før man kjøper inn store spann. Er det langt å kjøre til hytta, så kan man lage paneler hjemme som man tar med ut i nærområdet. Lag prøvene på materialer som er så lik kledningen som mulig, og ta med panelene ut i et område som minner om landskapet der hytta er. Tenk staffasjefarger og fasade. Sett panelene opp mot hverandre for å finne den perfekte match.

Lokale oppstrøksprøver

Plan- og bygningsloven og ulike områders reguleringsbestemmelser har vage formuleringer om fargebruk. Flere kommuner har innført egne fargeplaner, men hvem skal legge føringen for fargevalget? Det er viktig at malere og forhandlere viderefører sin kunnskap om fargesetting. Forretninger rundt om i distriktene burde ha kunnskap om lokale tradisjoner og ha oppstrøksprøver som viser anbefalte farger som passer inn i området. På den måten kan man skape harmonisk fargemangfold.